

Efterårsmøder november
2015

Kvægfagdyrlæge Betina B. Tvistholm
SEGES Kvæg

SMITTERISIKO OG SYGDOMSFORBYGGELSE

— I FORBINDELSE MED FLYTNING AF DYR MELLEM BESÆTNINGER

STØTTET AF
kvægafgiftsfonden

ANTAL FLYTNINGER (EJERSKIFTE) PÅ ET ÅR

	Antal flytninger
Tyrekalve, < 6 mdr.	216.140
Tyre, > 6 mdr.	17.780
Kviekalve, < 6 mdr.	20.809
Kvier > 6 mdr.	56.602
Køer, har kælvet	31.295
Total	342.626

- 69475 leveringer – flytning af en eller flere dyr fra en ejer til en ny ejer på en given dato

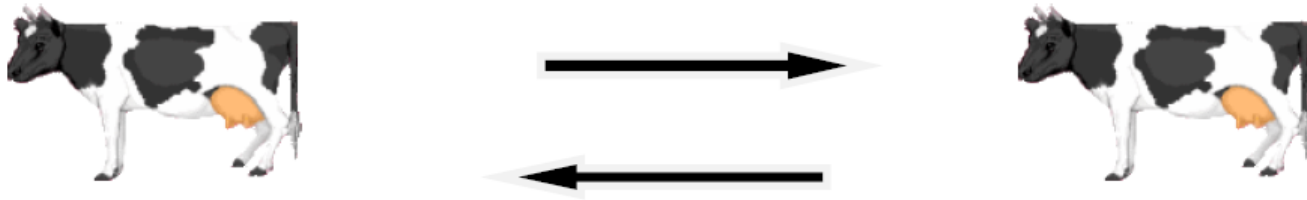
SMITTERISIKO VED FLYTNING

- Spredning af forskellige agens
 - Virus, bakterier, parasitter, mycoplasma, coccidier
- Risiko
 - Status hos leverandør-besætning
 - Smitteveje af de forskellige agens(luft, gødning, osv)
- Sygdomsforbyggelse
 - Smittebeskyttelse
 - Management
 - Diagnostik, vaccination
 - Rettidig behandling (fx screening for luftvejslidelser)
 - Antibiotikaforbrug reduceres

SORT BOKS

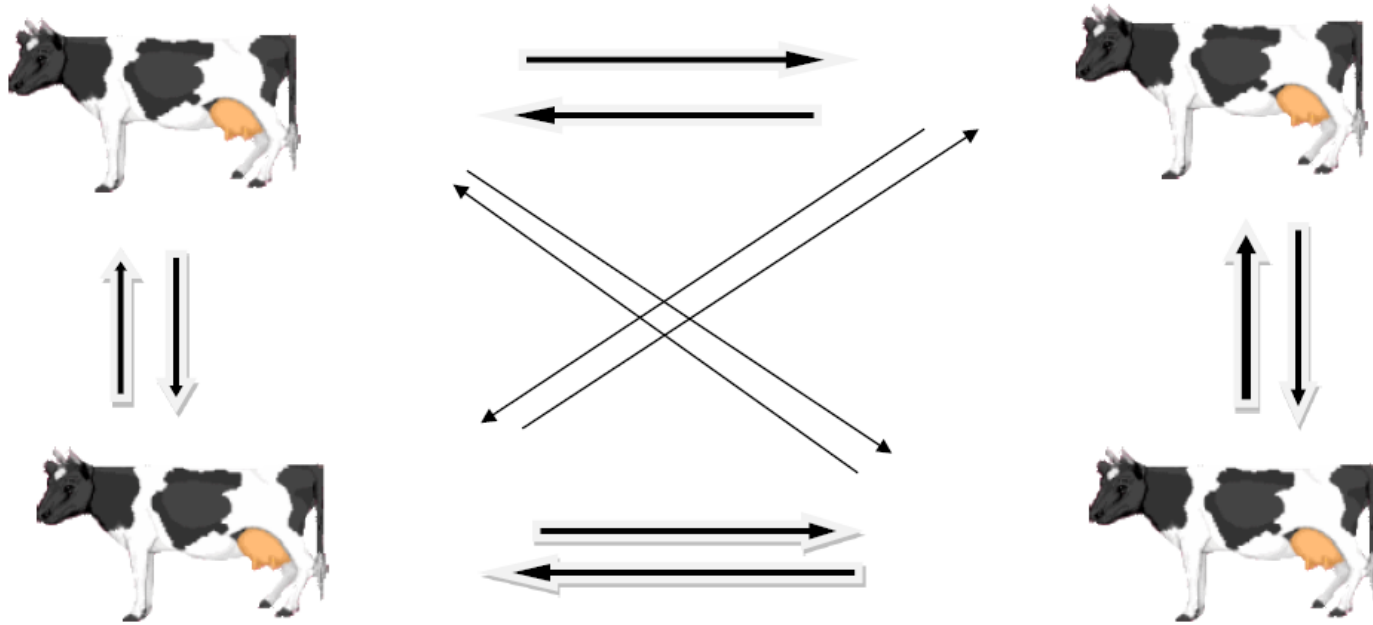

Smitte mellem dyr

To smitteveje ved 2 individer

Smitte mellem dyr

12 smitteveje ved 4 individer

Smitte mellem dyr

- 6 dyr = 30 smitte-
veje
- 8 dyr = 56 smitte-
veje
- 10 dyr = 90 smitte-
veje

SMITTEBESKYTTELSE

- Indkøb – risikovurdering af leverandør-besætninger
 - Indhente oplysninger – besværligt?
- Afhentning – adgang i besætningen
 - Kørselsruter(- interne), krav fra leverandør, hygiejne (støvler, hænder, tøj), ren lastbil/trailer, udleveringsrum/kreaturvogn
- Via handelsmand – adgang i egen besætning
- Rengøring af hytter/bokse
- Alt ind/alt ud
- Små indsætter hold minimere smittespredning
- Afhentning af slagtedyr (stil krav til vognmand – evt første sted, ikke ind i besætning, støvler til rådighed)

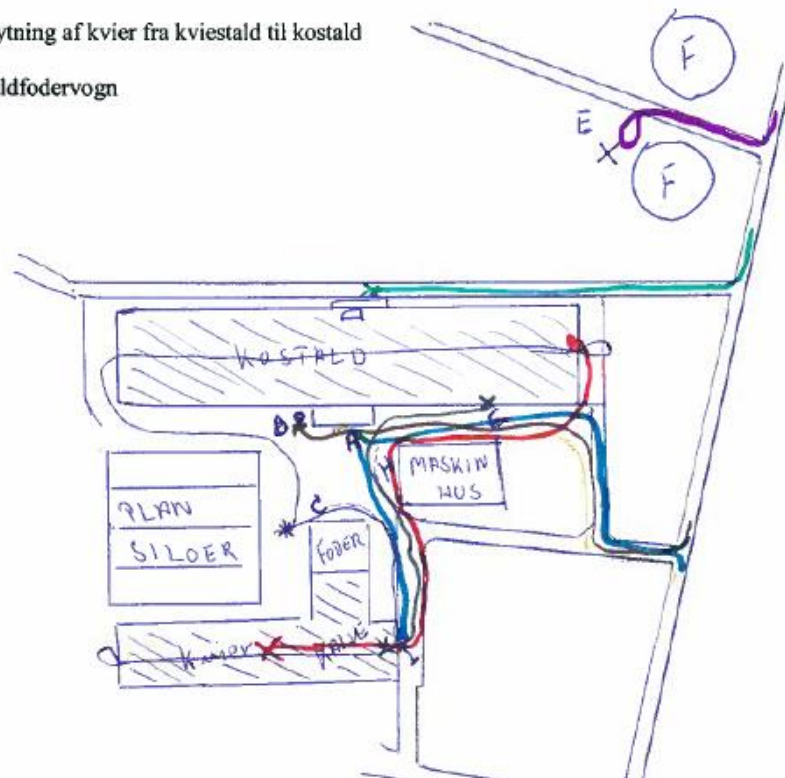

- Bil destruktionsanstalt
- Bil vognmand slagteri
- Bil afhentning tyrekalve
- Bil afhentning mælk
- Servicepersonale og besøgende
- Flytning af kalve fra kostald til kalvestald
- Flytning af kvier fra kviestald til kostald
- * — Fuldfodervogn

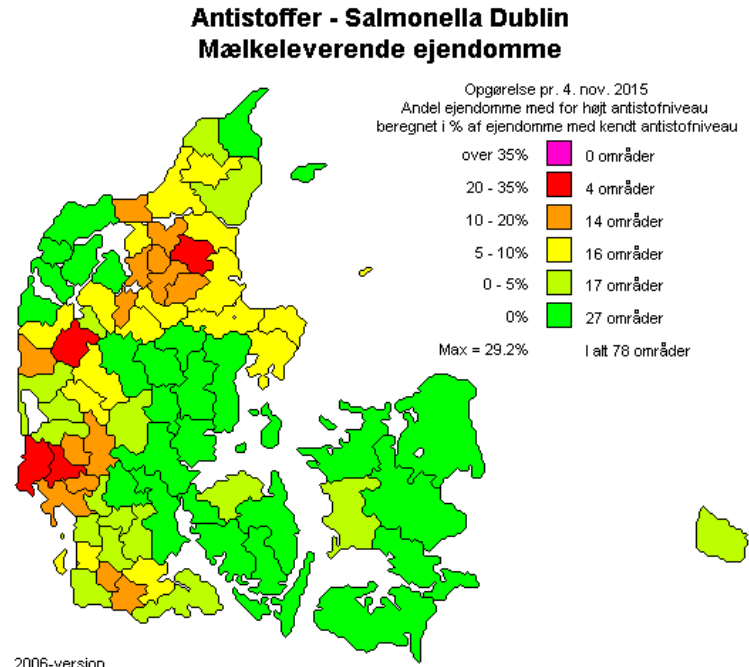
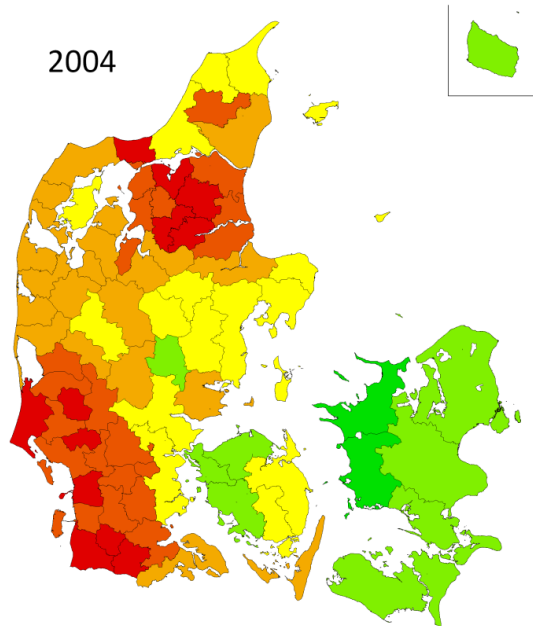
BRS-VIRUS/BOVIN CORONA VIRUS

- Svenske prævalens-studier: lokal spredning og luftbårn transmission er ikke primær smitteveje
- Høje prævalenser – antistof-positive besætninger(280 indgik) lå på 84 % BRSV og 81% for BCV
- Negativ besætninger kan forblive negative selvom virus findes i nærved liggende besætninger

BRS-VIRUS/BOVIN CORONA VIRUS

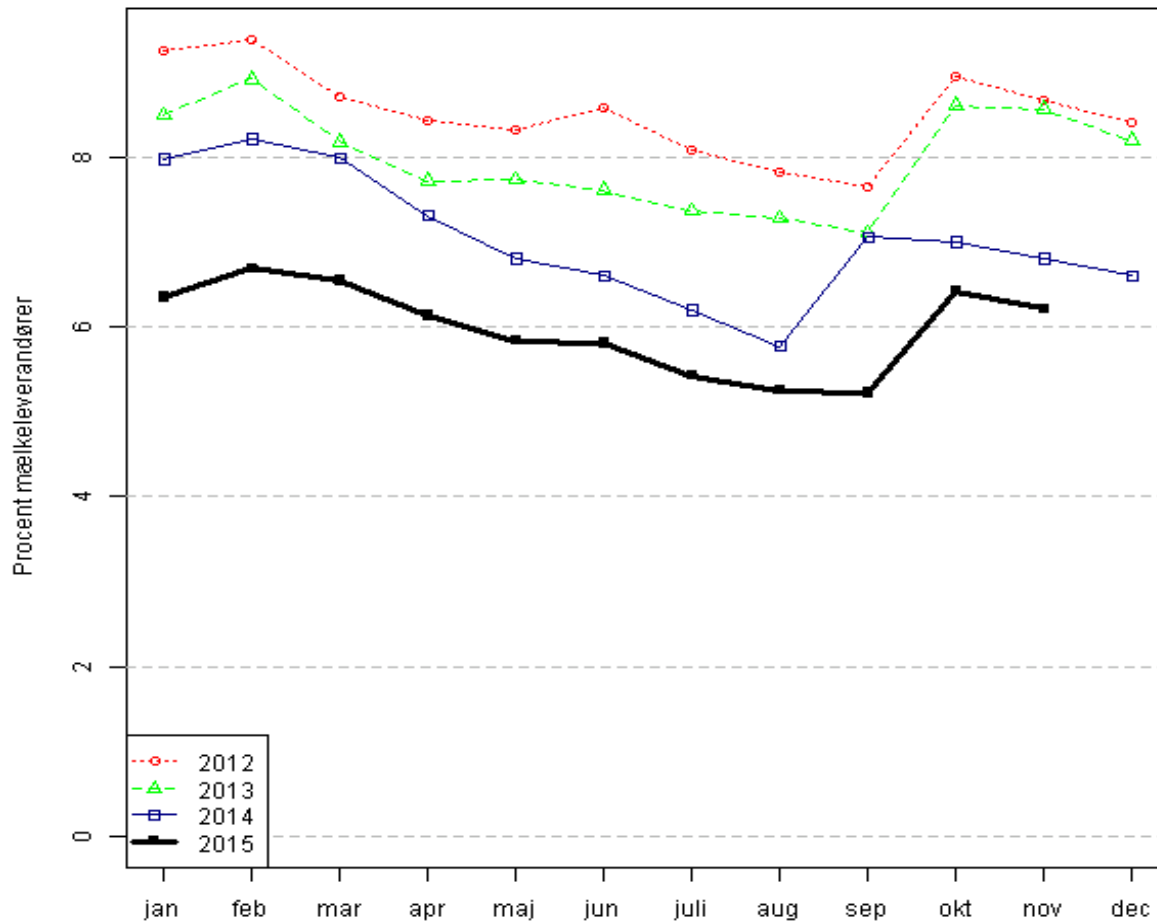
- Smitten spredes via introduktion af nye dyr samt indirekte via personer og udstyr
- Større besætninger – større risiko
- Påvist at smittebeskyttende foranstaltninger (bla. besætningsstøvler) nedsatte risikoen for at være seropositiv for begge vira

OVERVÅGNING FOR SALMONELLA DUBLIN

Region	Mælkeleverandører		
	Antal i alt	Antal i niveau 2 og 3	Procent i niveau 2 og 3
Bornholm	34	1	2,9%
Sjælland	172	0	0,0%
Fyn	196	1	0,5%
Jylland - Syd	767	51	6,6%
Jylland - Sydvest	318	52	16,4%
Jylland - Midtvest	489	26	5,3%
Jylland - Øst	252	0	0,0%
Jylland - Midt	349	20	5,7%
Himmerland	358	44	12,3%
Jylland - Nord	428	14	3,3%
Hele landet	3363	209	6,2%

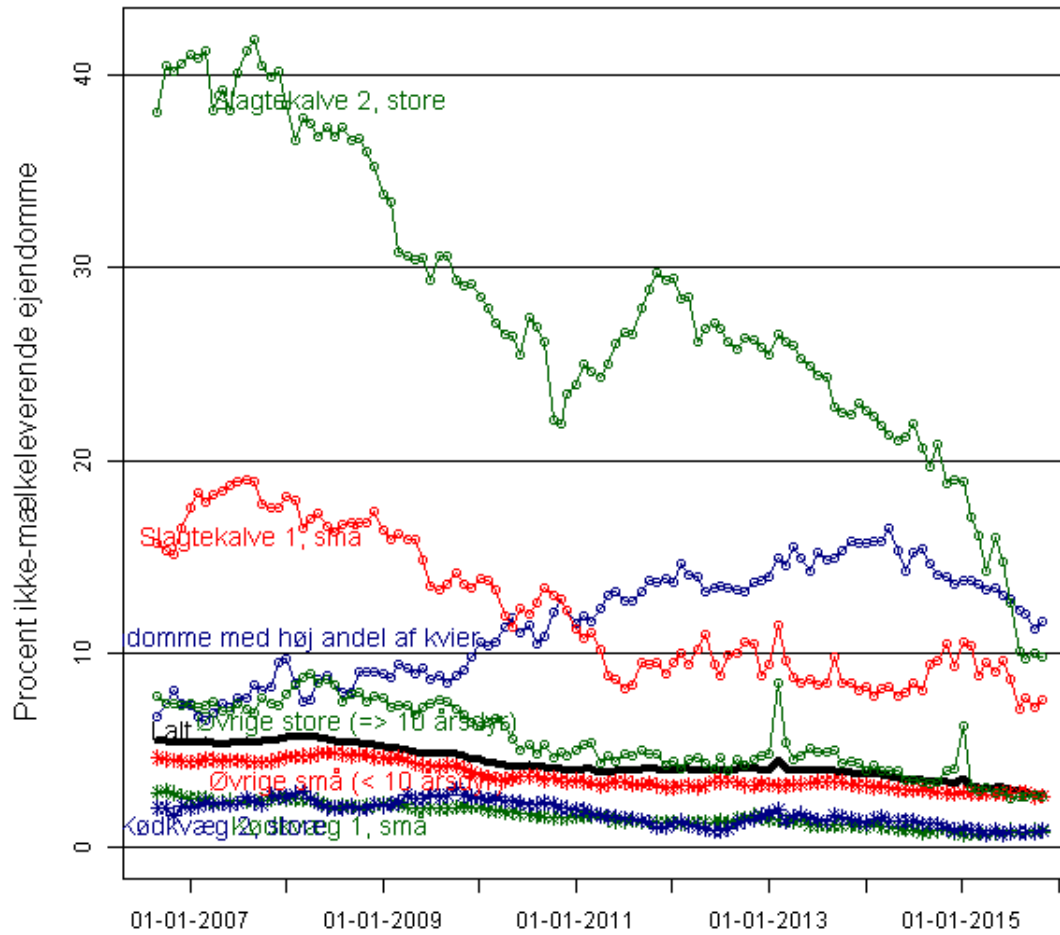
Procent af landets mælkeleverandører i Salmonella Dublin niv 2+3

Graf tid: 04 nov 2015 kl 13:06

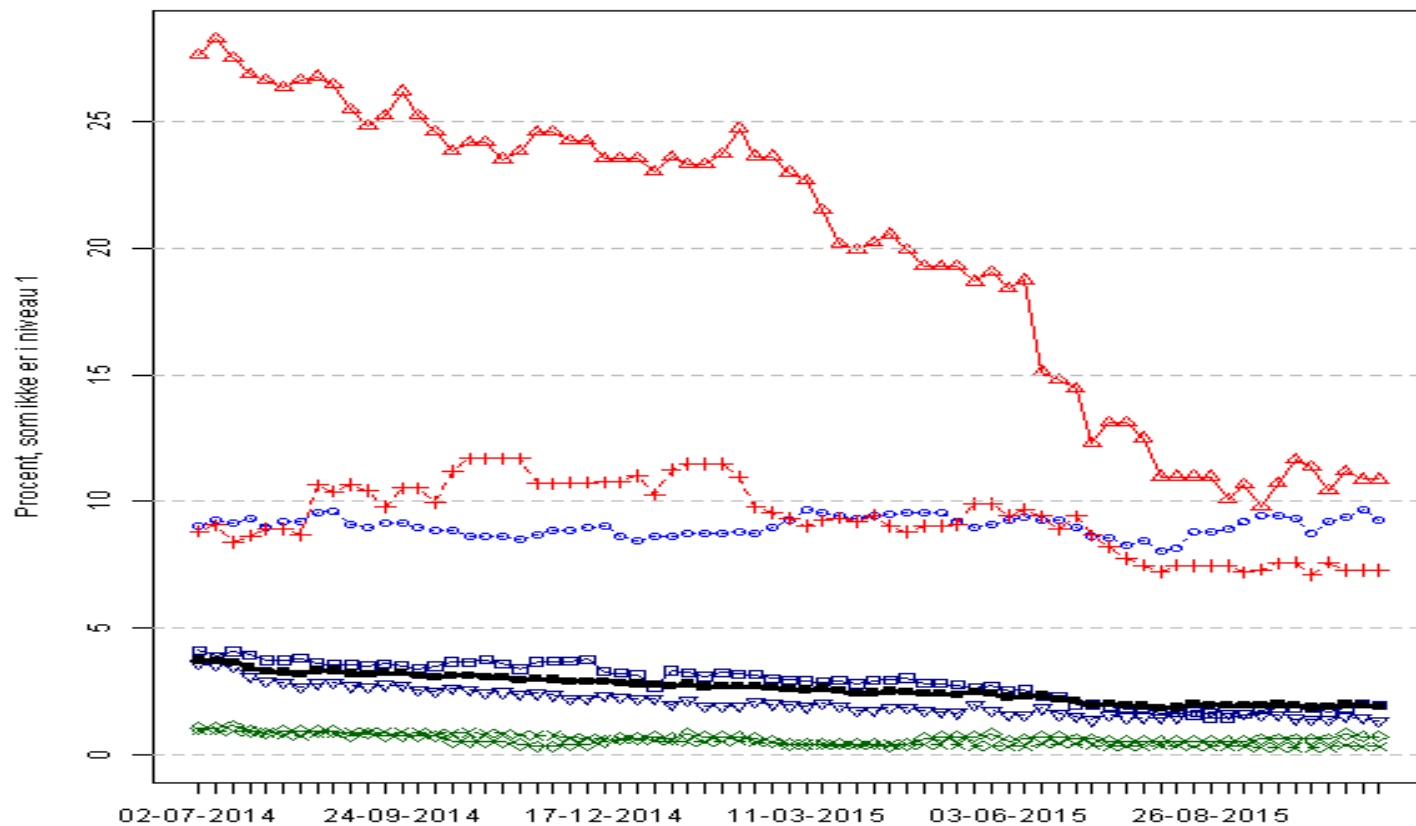
Gruppe	Antal ejendomme i alt	Ejendomme, som ikke er i niveau 1	
		Antal	Procent
Ejendomme med høj andel af kvier	757	70	9,2%
Slagtekalve 1, små	412	30	7,3%
Slagtekalve 2, store	322	35	10,9%
Kødkvæg 1, små	3.917	12	0,3%
Kødkvæg 2, store	989	7	0,7%
Øvrige små (< 10 årsdyr)	6.534	86	1,3%
Øvrige store (=> 10 årsdyr)	1.296	25	1,9%
I alt	14.227	265	1,9%

Procent ikke-mælkeleverende ejendomme med højt antistofniveau

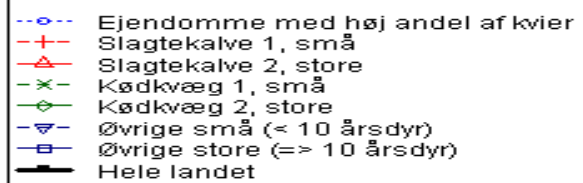

Wed Nov 04 13:06:50 2015

Procent ikke-mælkeleverende i Dublin niveau 2+3 inkl. ukendt niveau

Grafitid: 04 nov 2015 kl 13:06

ANDEL AF SMITTEDE BESÆTNINGER

- 25% -> 6% test-positive malkekvægsbesætninger 2003-2015
- 42% -> 11% test-positive slagtekalvebesætninger 2007-2015

SALMONELLA DUBLIN - ALVORLIG ZONOSE

- 20-50 humane tilfælde årligt
- Alvorlig sepsis - blodforgiftning
- Svært at behandle
- Høj dødelighed
- 10 x dødelighed sammenlignet med *S. Typhimurium*

Oksekød - kontamineret

Upasteuriserede mælkeprodukter

Salmonella i hakket oksekød – har du spist det?

17:46 12. okt 2015 | Af Jonathan Lykke Lilmoes, j@newsbreak.dk

Vil vi se et fin 2016?
I denne seneste rapport skraber vi og farmaceutiske firmaer, fortæller vi, hvor er på vej hen og hvorfor et "must-read", indeholder aktiemarkedet samt en analyse, du kan bruge det samme. Udnyt muli
[Klik her for at dow](#)
FISHER INVESTM

Få de seneste nyhe
Tilmeld r

Del på Facebook

TOP-NYHEDER 2

MEST-SETE

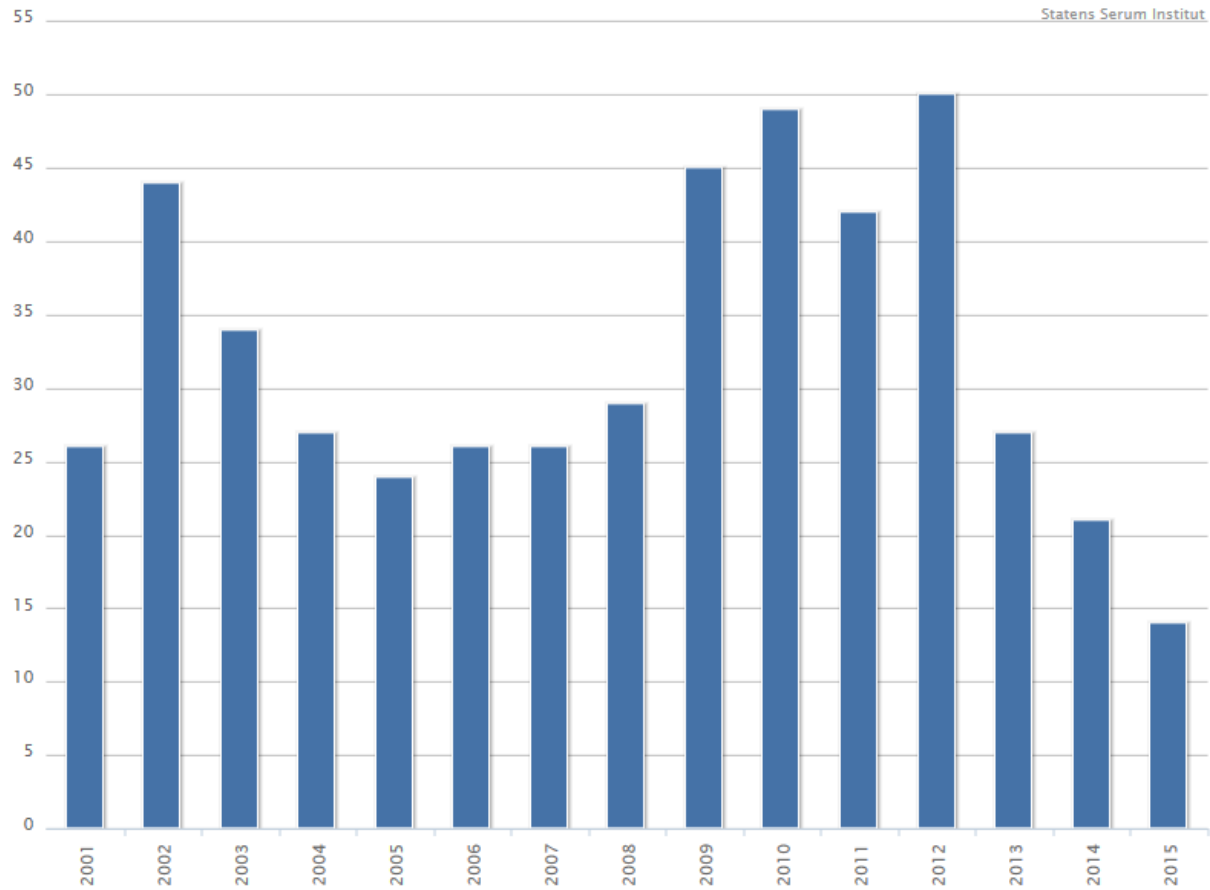
Tjek lige efter en ekstra gang, hvis du for nylig har fået hakket oksekød. Måske har det været inficeret med salmonella.

Fødevarerstyrelsen oplyser mandag aften, at et helt parti hakket oksekød trækkes tilbage, fordi det er fundet salmonella bakterier i det.

Antal tilfælde af Salmonella, År: 2001-2015, Type: S. Dublin

 Grafer Tabel

14 NYHEDER

1929 TIP BT

HAR DU ET TIP TIL BT? SMS/MMS: Send til 1929, eller TIPOT med dit tip. Mail: Send dit tip, billeder eller video til 1929@bt.dk. Telefon: 3375 7533. Værder fra alle SMS/MMS-afsend.

Guide

VSTIL SI

Føtex og Bille Det drejer sig solgt i perioden stammer fra

Farlige Føtex

13. juli 2007

Fotograf af kødet i kødkværnen. Foto: Jørgen Rasmussen

Fund af salmonella i hakket kød

SUMMEROPFÅR

Hvedevarer og andre råvarer som korn og byg er blandt de vigtigste fødevarer, der kan blive kontamineret med salmonella. Derfor er det vigtigt at sikre kvaliteten af disse råvarer.

Salmonella er en bakterie, der kan forårsage sygdom hos mennesker og dyr. Den findes naturligt i tarmkanalen hos mange dyr, og den kan overføres til mennesker gennem fæces eller fødevarer.

TILRÆGSLISTE

- 100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder
100750 Burger, 100g, 12%, 10 x 100 gram angsbødder

type Dublin. enter 3-7 Kødet

Pas på: Salmonella i oksekød er blevet hverdag

SMITTEKILDE: Oksekød er i dag den næststørste kilde til salmonella. - Foto: JACOB EHRBAHN

15. september 2009 | Ingen kommentarer | Svinebakterier

Tæt på at dø af Salmonella Dublin

Efter smitte med Salmonella Dublin, som findes hos kvæg, måtte den nu 85-årige Hans von Vultejus fra Holte gennem fire operationer. Lægerne kæmpede i månedsvis for at få bugt med de resistente bakterier og reddede livet for den ældre mand.

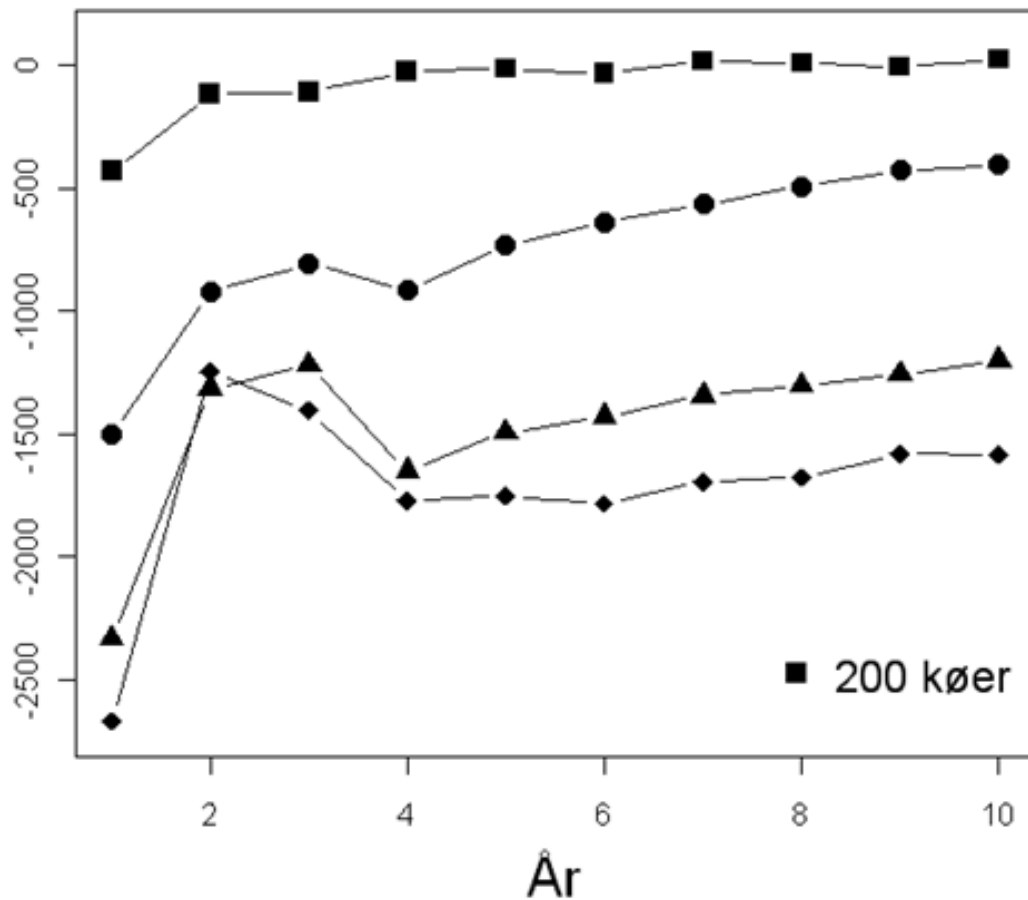
Hans von Vultejus var tæt på at dø af Salmonella Dublin. Foto: Erling Larsen

Det begyndte med smerter i hofteleddet for halvandet år siden. Hans von Vultejus havde ti år tidligere fået sat en ny hofte ind, og Salmonella Dublin er kendt for at angribe til fremmedlegemer i kroppen for at angribe. I første omgang anede Hans von Vultejus dog intet om den farlige smitte og kørte blot en tur på cykel for at fordrive smerterne. Han blev indlagt flere gange uden at komme smerterne til livs. Først da hospitalet tog en blodprøve kom der skred i sagerne. "Da de fik taget den, var der pludselig ikke mere diskussion. Jeg blev opereret samme aften," påpeger Hans von Vultejus.

Ved operationen fjernede lægerne betændelsen og satte patienten på antibiotika.

HVOR MEGET KOSTER SALMONELLA?

Tabt dækningsbidrag i kr

Meget god management

God management

Ringe management

Meget ringe management

■ 200 kroner

OP TIL 260.000 KR TABT OM ÅRET (200 KO-STALDPLADSER)

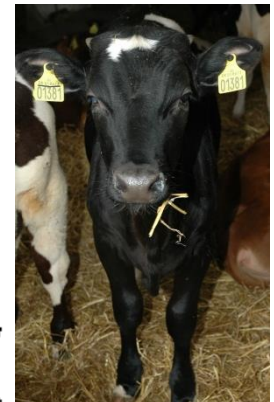
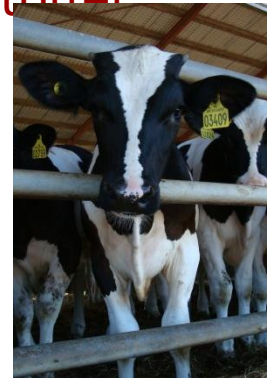
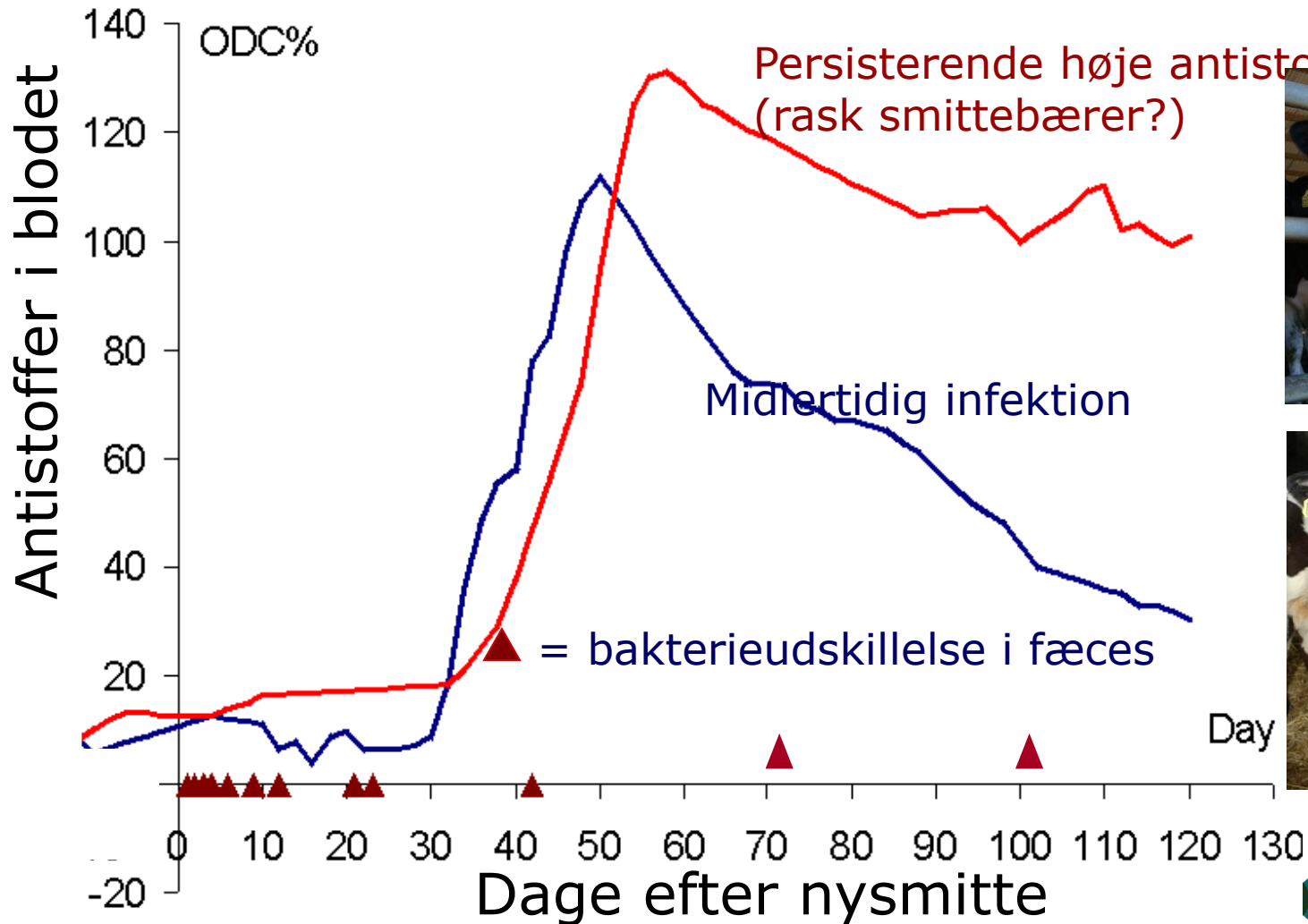

- Bare det ikke er salmonella.

Flere behandlinger -> antibiotikaresistens?

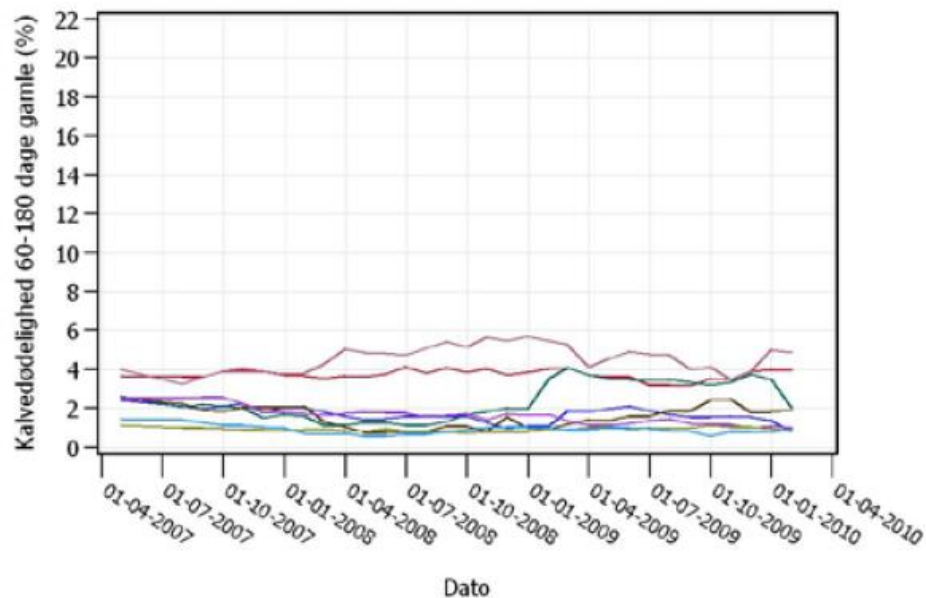
Mere arbejde

BAKTERIEUDSKILLELSE OG ANTISTOFSVAR HOS 2 KALVE, DER SMITTES 2 MDR. GAMLE

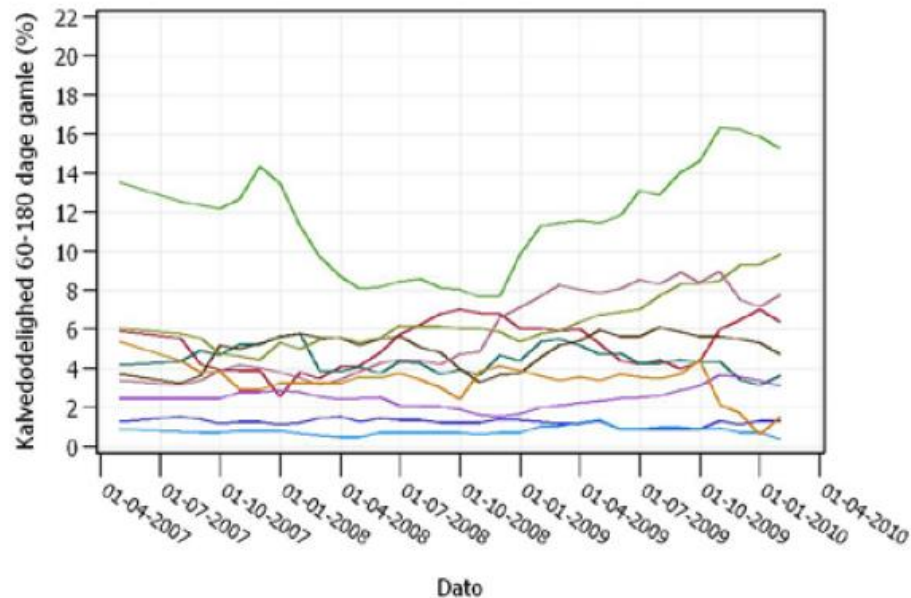

Dødelighed for kalve mellem 60 dage og 180 dage gamle

Succes med salmonellasanering

Manglende succes med salmonellasanering

- ### Genveje til
- Landbrugsindberetning
 - Webdyr
 - Bestilling af øremærker
 - Webservice til CHR mm. – Søgning og upload
 - Regler om CHR
 - Fødevarestyrelsens hjemmeside
- ### Om siden

I CHR kan du fremsøge en række oplysninger om besætninger og kreaturer. Desuden tilbyder siden dig en række selvbetjeningsløsninger. Du kan fx:

- Søge ejendomme med husdyr
- Søge besætninger
- Søge kreaturer
- Indberette svineflytninger
- Udskrive kvægpas
- Udskrive sundhedsdokument til får og geder
- Finde ud af hvor æggene i din ægbakke kommer fra

For kommuner er der en mulighed for at udtrække en liste med samtlige besætninger beliggende i deres område.

Ejendomme

Besætninger

Ejere og brugere

Aquafarms

Svineflyt

Leveringserklæringer

Kvæg

Kvægpas

Besætningsliste

Hjælp

- [Hjælp til](#)

Andre fu

- Hvor kom
- Vis dyret

Find ejendom

Hvad
eller
Hvor

Fandt 1 ejendom

CHR nr.	Adresse	By	Postnr.	Postdistrikt	Kommune	Dyrearter	Placering
58955	Holmager 6	Velling	6950	Ringkøbing	Ringkøbing-Skjern	Kvæg	Se på kort

Adresse: Holmager 6, Velling, 6950 Ringkøbing
Veterinær enhed: Veterinær enhed Nord, CHR-afdeling, CHR-afdelingen, Seges
Aktive dyrearter: Kvæg
[Vis besætningsliste](#)

Fandt 2 besætninger

CHR nr.	Besætningsnr.	Besætningstype	Må dyr omsættes	Ophørt	Dyr i alt
58955	58955	Højforekomstmrådet: Kun omsætning til besætninger i højforekomstmrådet er tilladt. Tyrekalve og kviekalve af krydsningsrace må dog omsættes til slagtekalvebesætninger i lavforekomstmrådet. Eksport er tilladt.	Se mere her	Nej	433

Ejer
[Torben Bækdal Galsgaard](#)
Holmager 6 A
Velling
6950 Ringkøbing
[Vis besætninger](#)

Bruger
[Torben Galsgaard](#)
Holma Lavforekomstmrådet: Dyr kan omsættes frit.
Velling
6950 Ringkøbing
[Vis besætninger](#)

Køer: 197
Ajourført: 09. nov 2015
[Vis besætninger](#)
[Vis på kort](#)

Besætningsoplysninger

Veterinære problemer: B-Streptokokker: Smittet
Ejers oplysning om fødevarer: OK: Ja
Salmonella Dublin niveau: Niveau 1 siden 28-04-2006: Sandsynligvis salmonella dublin fri, på basis af tankmælksprøver

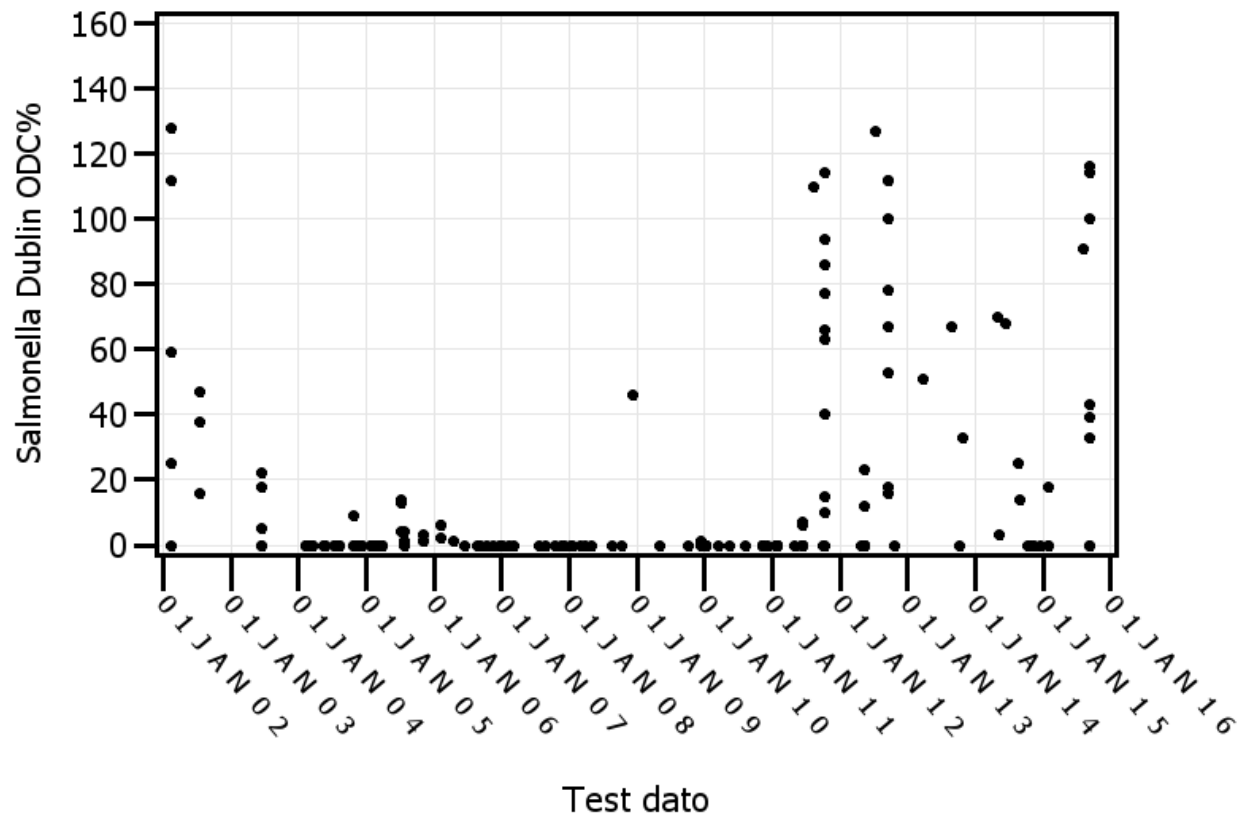
Dyrlægepraksis

Praksisnr.: 2201
Dyrlæge Center Vest
Hovedgaden 12
6980 Tim

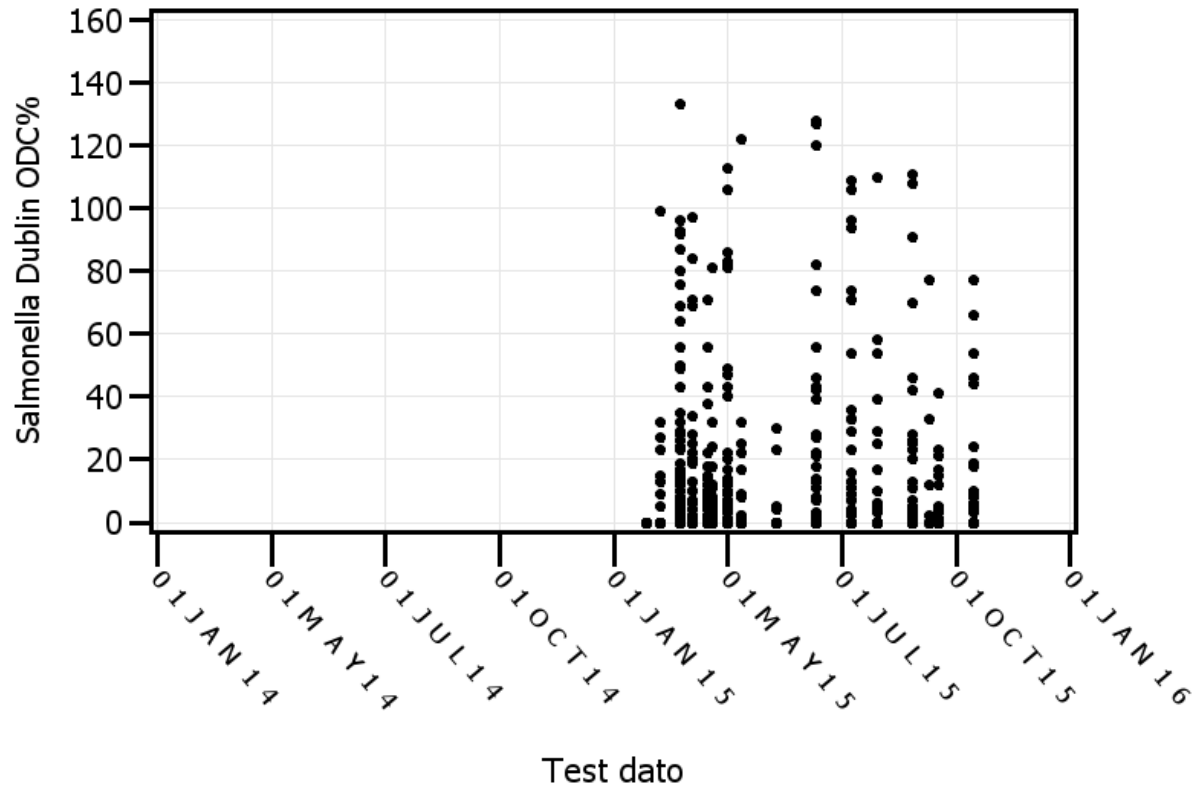
[Vis dyr](#) | [Vis besætningsliste](#)

58955	58955	Fårebeseætning, kød	Ikke relevant	10. mar 2008	
-------	-------	---------------------	---------------	--------------	--

SLAGTEPRØVER

BLODPRØVER AF KALVE

RISIKOVURDERING- LEVERANDØR-ANALYSE

Dyr flyttet ind til chrnr XXXXX siden 1. januar 2015 ifølge
Kvægdatabase

Kun dyr under 6 mdr gamle ved flytning er talt
med

Har leveret dyr indenfor de sidste 3 mdr

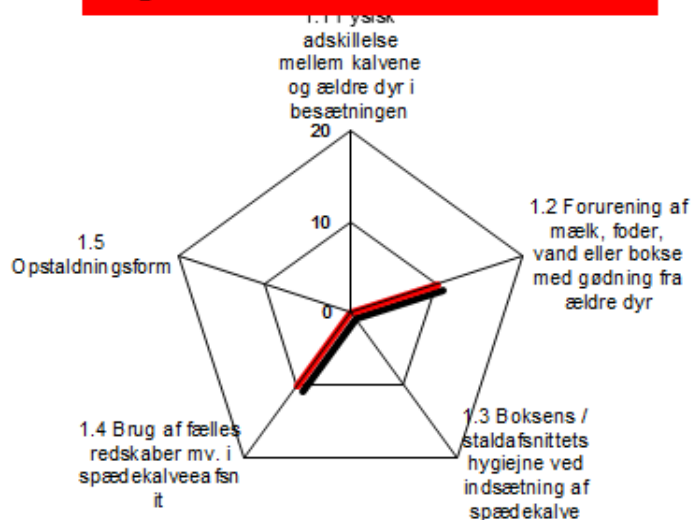
Nr.	Leverandør	Antal dyr indkøbt	Salmonella-niveau per okt'15 ud fra antistoffer	Seneste gyldige tankmælks-test	Seneste ELISA måling i tankmælk	Gns. antistoffer sidste 4 prøver	Kalvedøds-procent, 0-14 dage gamle	Antal døde kalve under 14 dage	Kalvedøds-procent, 0-180 dage gamle	Antal døde kalve under 180 dage
1			1	01-sep-15	0	0	2	3	2	3
2			1	31-aug-15	0	0	4	15	10	28
3			1	01-sep-15	0	0	0	0	3	1
4			1	01-sep-15	0	0	7	10	8	11
5			1	31-aug-15	0	0	2	2	2	2
6			1	31-aug-15	0	0	4	5	10	9
7			1	01-sep-15	0	0	2	6	6	11
8			1	31-aug-15	0	0	1	1	1	1
9			2	13-okt-15	24	27	2	6	3	9
10			1	31-aug-15	0	0	4	6	10	13
11			1	11-sep-15	0	0	0	0	0	0
12			1	01-sep-15	0	0	2	3	6	6
13			1	01-sep-15	0	0	10	15	12	18
14			1	01-sep-15	0	0	3	6	5	8
15			1	01-sep-15	0	0	3	3	7	6
16			2	06-okt-15	88	105	1	2	7	14
17			1	13-okt-15	0	0	3	8	7	17
18			1	01-sep-15	18	23	1	2	4	5

RISIKOVURDERING - SMITTEVEJE

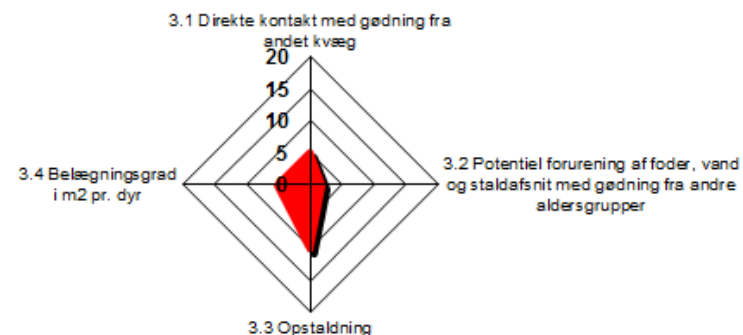
Risikovurdering i slagtekalvebesætninger.				
Der laves en liste over mulige risikofaktorer inden for de grundlæggende områder, fra kalven kommer ind i besætninger til den afgår til slagtning. Risikoscorerne og forklaringerne skal opfattes som vejledende. Det vil altid blive en subjektiv vurdering hvor høj scoren skal sættes.				
Dato:		Chrnr:		
Område/ gruppe	Risikofaktor	Risiko score	Score og kriterier for Salmonella	
Mælkefodrede kalve ca. 14-60 dage gamle	1.1 Fysisk adskillelse mellem kalvene og ældre dyr i besætningen	0	0	Ingen kontakt overhovedet (separate staldafsnit, ingen mulighed for at overførsel af gødning).
			5	Kun i nærheden af andre aldersgrupper når absolut nødvendigt. Separate staldafsnit uden tremmer.
			10	Kalve kan komme i kontakt med gødning fra andre aldersgrupper i forbindelse med udmugning.
			15	Kalve er i hyppig / nær kontakt med udmugningsfaciliteter/gødning fra andre dyr.
			20	Der er altid tæt kontakt mellem kalve og ældre dyrs gødning.
	1.2 Forurening af mælk, foder, vand eller bokse med gødning fra ældre dyr	0	0	Ingen
			5	Små mængder gødning synlig / Trug rengøres mere end 1 gang ugentligt.
			10	Moderate mængder gødning synlig / Trug rengøres mindre end 1 gang ugentligt.
			15	Store mængder gødning synlig / Trug rengøres sjældent.
	1.3 Boksens / staldafsnittets hygiejne ved indsætning af spædekcalve	0	0	Staldafsnittet/boksen rengøres, udtørres og desinficeres altid, før nye kalve indsættes
			5	Staldafsnittet/boksen rengøres, udtørres og desinficeres hver 2.-3. gang nye kalve indsættes
			10	Staldafsnittet/boksen rengøres, udtørres og desinficeres en sjældnen gang imellem
			15	Staldafsnittet/boksen muges ud mellem hold af kalve, men vaskes ikke ren med efterfølgende udtørring og desinfektion
	1.4 Brug af fælles redskaber mv. i spædekcalveafsnit	0	0	Der benyttes kun redskaber mv. fra spædekcalveafsnittet, og disse rengøres efter hver brug
			5	Der benyttes kun redskaber mv. fra spædekcalveafsnittet, og disse rengøres jævnligt
			10	Der benyttes redskaber fra forskellige staldafsnit med spædekcalve, og disse rengøres ikke systematisk ved brug
15			Gødningsforurenede redskaber fra forskellige andre staldafsnit bruges også i spædekcalveafsnittet	

RISIKOVURDERING

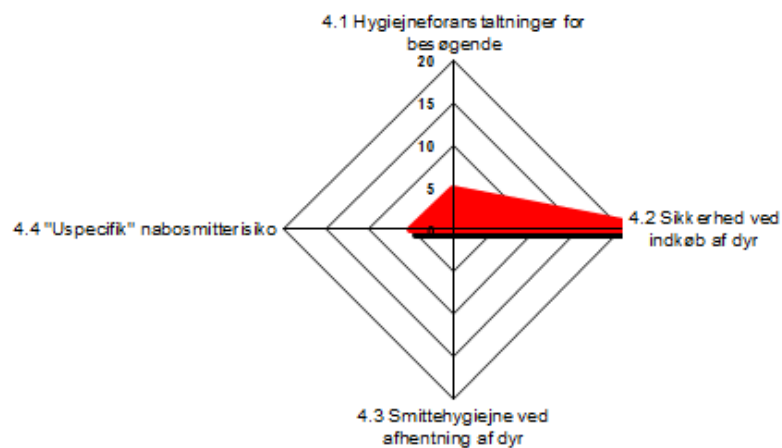
Mælkefodrede kalve ca. 14-60 dage gamle

Største kalve (fra og med ca. 6 mdr og frem til slagting)

Smitte fra andre besætninger

VIGTIGSTE SMITTEVEJE

Vi behøver kun få gram gødning med salmonella i fra en anden kalv eller ko for at kunne blive smittet med *Salmonella* Dublin!

- Indkøb af dyr fra risiko-besætninger
- Hygiejneniveau – især i indsætterhold (tidligere undersøgelser viser at ved høj hygiejne-niveau er smittespredning lav)
- Besætningsstørrelse, holdstørrelse, opstaldning
- Person-smitte

MANAGEMENT DER VIRKER MOD SALMONELLA DUBLIN

- **INGEN INDKØB af smittede dyr!!!**
- Stil krav til leverandørerne
 - Køb kun raske, modstandsdygtige og Salmonella-fri kalve.
 - Leverandør-risikoanalyse
- Rene dyr i rene bokse
- Effektiv rengøring/desinfektion af bokse og skåle
 - Vask med alkalisk sæbe
 - Desinfektion med effektivt desinfektionsmiddel
 - fast skillevægge/afstand mellem kalve
- God hygiejne i alle staldafsnit –Fx støvlevask, god foderbordshygiejne, vandtrug – pas på med højtryksrens
- Følg op med min. 10 kalveprøver med jævnlige mellemrum – tjek smittespredning i besætningen – virker tiltagene?

Spørgsmål?

Kvægfagdyrlæge
Betina B. Tvistholm
SEGES, 51168873